

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 5959
Tarih : 21.11.2017

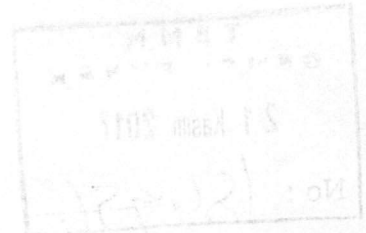
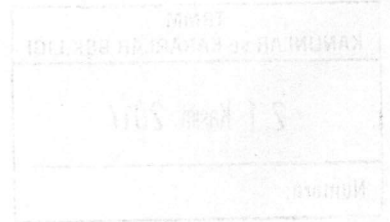
2201

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başta Malatya olmak üzere kayısı üreticilerinin ve kayısı ürününün üretim süreçleri, satış, pazarlama, tanıtım ve destekleme sorunlarının tespiti, bu sorunların ortadan kaldırılması için gerekli önlemlerin alınması, ürünün nitelik ve ekonomik girdi değerlerinin artırılması ve mevsim koşullarından kaynaklı üretici zararlarının karşılanması noktasında yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Erol DORA

Mardin Milletvekili

GEREKÇE

Dünya Gıda Örgütü (FAO) verilerine göre Türkiye, kayısı üreten ülkeler arasında ilk sıralarda yer alırken, yıllık ortalama dünya taze kayısı üretiminin yaklaşık yüzde 20'sini sağlamaktadır.

Yine "Uluslararası Sert Kabuklu ve Kuru Meyve Konseyi" (INC) verilerine göre Türkiye'nin, 2016 yılında dünya kuru kayısı üretimindeki payı %62 olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye'nin kayısı üretiminde en önemli paya sahip olan ilimizin ise Malatya olduğu bilinmektedir. Bu bağlamda önemli bir ihraç ürünü olan kayısı hem Malatya hem de Türkiye adına ekonomik katkı sağlayacak bir üründür. Ancak üretiminde uygulanan yöntemlerden, devletin sağlıklı bir üretim politikası olmamasına, üreticiyi özendirici ve destekleyici politikaların yetersizliğine kadar genişletilebilecek sorunlar yelpazesinden söz edilebilir.

Türkiye'de tarımsal üretim yapılan hemen her alanda üreticilerin maruz bırakıldıkları neredeyse bütün olumsuzluklar, kayısı üreticileri için de geçerlidir.

Devletin kayısı üreticileri için tutarlı, istikrarlı, öngörülü bir politikasından bahsetmek maalesef mümkün değildir. Diğer taraftan kayısının mevsim koşullarından kolaylıkla zarar görebilen bir ürün olması gerçeğinden hareketle, devletin kayısı üreticisi çiftçileri bu tip ekonomik zararlardan koruyabilecek nitelikli bir yol haritası ve politikası da maalesef bulunmamaktadır.

Kayısı üreticilerinin bir diğer önemli sorunu ise, yıllara göre değişen üretim verimliliği çerçevesinde kayısı fiyatlarının satın alıcı tüccarlar tarafından son derece keyfi biçimlerde belirleniyor olmasıdır.

Kayısı üretimi, toprak, ağaç ve meyve kalitesini arttırmaya ilişkin yapılan bakımların niteliğiyle de yakından ilgilidir. Ancak bu konuda da üreticilere sağlıklı, yerinde ve profesyonel bir danışmanlık desteği verildiğinden söz edilemez. Böyle bir desteğin olmayışı, kayısı üretim miktarından, üretilen yaş ve kuru kayısıların kalitesi ve lezzetine kadar birçok sonucu doğrudan etkilemektedir.

Üretim sürecine ilişkin destekten yoksun bırakılan üretici çiftçi; toprağı, ağacı ve meyveyi korumak adına kullandığı kimyasal gübre ve ilaçların türüne, dozajına ve periyoduna kendisi karar vermek durumunda kalmakta, bu ise gerek ürün kalitesi ve gerekse insan sağlığına uygun ürün elde etme noktasında büyük riskleri de beraberinde getirmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre, her yıl 3 milyon kişi zirai ilaç zehirlenmesine maruz kalıyor. Her yıl en az 20 bin tarım işçisi zirai ilaç uygulamaları nedeniyle ölüyor. Bu zirai ilaçların diğer faktörlerle birleşerek tüketicilerde zaman içinde yarattığı hastalıklar ve ölüm vakalarının ise sayısal bir değer olarak tespit edilmesi mümkün değildir. Bu veriler

doğrultusunda başta Avrupa ülkeleri olmak üzere dünya genelinde bazı zirai ilaçlar ya yasaklanıyor ya da kalıntı limitleri düşürülüyor. Bu durumdan kaynaklı ithalatçı ülkeler de ithal ettikleri gıda ürünlerinde tespit ettikleri kimyasal kalıntılar doğrultusunda ürünleri ihracatçı ülkeye iade ediyorlar. Türkiye maalesef bu konuda da sorunlarını halledememiş ve gıda ürünleri en fazla iade edilen ihracatçı ülkeler arasındadır. Kuru kayısı da bu durumdan nasibini almaktadır.

Üretim kapasitesi itibariyle Türkiye'nin ve dünyanın kayısı merkezi durumunda bulunan Malatyalı üreticilerin, geçtiğimiz günlerde; "para etmediği, geçimlerini sağlayamadıkları gibi gerekçelerle" meyve verir ve yetiştirilmiş durumda bulunan yaklaşık 2 milyon kayısı ağacını kestiklerine ilişkin haberler kaygı verici bir gelişme olarak ülke gündeminde geniş yankılar buldu.

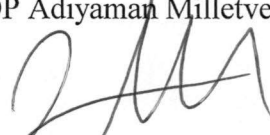
Bu gerekçelerle; Başta Malatya olmak üzere kayısı üreticilerinin ve kayısı ürününün üretim süreçleri, satış, pazarlama tanıtım ve destekleme sorunlarının tespiti, bu sorunların ortadan kaldırılması için gerekli önlemlerin alınması, ürünün nitelik ve ekonomik girdi değerlerinin artırılması ve mevsim koşullarından kaynaklı üretici zararlarının karşılanması noktasında yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

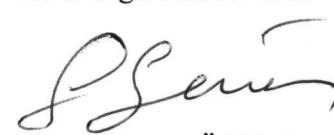

Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

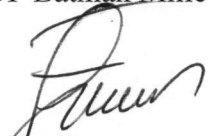

Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

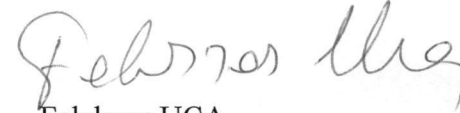

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

Hisyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

Mizgin İRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

Feleknaş UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

Nihat AKDOĞAN
HDP Hakkari Milletvekili